

กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน กรณีศึกษาการแปลเรื่อง “ข้างหลังภาพ”

มาริสา แซ่เจ็ง^{1,*}

อรชพร พวงทอง²

(วันที่รับ: 16 ก.ย. 2567; วันที่แก้ไขเสร็จ: 20 มี.ค. 2568; วันที่ตอบรับ: 20 มี.ค. 2568)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ศึกษาการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ ความ และ การที่* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน โดยศึกษาจากนวนิยายเรื่อง *ข้างหลังภาพ* ของศรีบูรพา และฉบับแปลเป็นภาษาจีนของ Luan and Xing ผลการศึกษาพบว่า การแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ และ ความ* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีนใช้กลวิธีทั้งหมด 9 กลวิธี ได้แก่ 1) การแปลตรงตัว 2) การเติม 3) การตัด 4) การใช้คำคนละชนิดมาแทนที่โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับ 5) การแปลเป็นกริยาลี 6) เป็นโครงสร้างกริยา-กรรม 7) การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง 8) การแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่ และ 9) การแปลโดยอรรถ โดยกลวิธีที่ผู้แปลเลือกใช้มากที่สุด คือ การแปลตรงตัว รองลงมาคือ การแปลโดยอรรถ ในขณะที่การแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การที่* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีนใช้เพียง 7 กลวิธี กล่าวคือ ไม่พบกลวิธีการแปลตรงตัวและกลวิธีการใช้คำคนละชนิดมาแทนที่โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับ ผู้แปลเลือกใช้การแปลโดยอรรถมากที่สุด รองลงมาคือการแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้แต่ละกลวิธีมีลักษณะเด่นแตกต่างกันออกไป เช่น การแปลตรงตัวมักจะใช้แปลนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นภาคประธานหรือบทกรรม การแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม มักจะใช้แปลนามวลีที่มีโครงสร้าง การ/ความ/การที่+กริยา+กรรม การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง มักจะใช้แปลนามวลีที่มีโครงสร้าง การที่+ภาคประธาน+ภาคแสดง และใช้แปลนามวลีที่มีความซับซ้อน เป็นต้น

คำสำคัญ: นามวลีแปลง; กลวิธีการแปล; ภาษาไทย; ภาษาจีน; การแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีน

^{1,*} อาจารย์ ดร., ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

อีเมล: marisa.sa@cmu.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อีเมล: arotchaphorn.p@cmu.ac.th

Strategies for Translating Nominalization Indicators from Thai to Chinese: A Case Study of “Behind the Painting”

Marisa Saecheng^{3,*}

Arotchaphorn Phuangthong⁴

(Received: September 16, 2024; Revised: March 20, 2025; Accepted: March 20, 2025)

Abstract

This research article studies the translation method of the noun phrase indicator *การที่* *ความ* from Thai into Chinese by studying from the novel Behind the Picture by Sri Burapha and the Chinese translation version by Luan and Xing. The result shows that the translation of the indicator *การที่* and *ความ* from Thai to Chinese employs 9 strategies which are 1) literal translation, 2) addition, 3) elimination, 4) substituting different words without changing the original meaning, 5) translating into verb phrases, 6) verb-object structure, 7) subject-predicate structures, 8) dividing and restructuring, and 9) semantic translation. The most commonly strategies employed by the translators are literal translation, followed by semantic translation, while only 7 strategies are used to translate noun phrase indicator *การที่* from Thai to Chinese, no literal translation and substituting different words without changing the original meaning strategies were found. The translators choose to utilize the semantic translation as the most common tool, followed by the subject-predicate structure. Each translation strategy of the nominalization indicator has its own distinctive features, for example, literal translation is often used to translate nominalization that function as subjects or objects; the verb-object translation is often used for nominalization with *การ/ความ/การที่* + verb + object structures; the subject-predicate translation is used for nominalization with *การที่* + subject + predicate structures and complex nominalizations, etc.

Keywords: nominalization; translation strategies; Thai; Chinese; Thai to Chinese translation

^{3,*} Lecturer Dr., Oriental Languages Department, Faculty of Humanities, Chiang Mai University
(Corresponding Author) E-mail: marisa.sa@cmu.ac.th

⁴ Assistant Professor Dr., Oriental Languages Department, Faculty of Humanities, Chiang Mai University
E-mail: arotchaphorn.p@cmu.ac.th

บทนำ

R.R.K. Hartmann and F.C.Stork กล่าวว่า การแปลงเป็นนามวลี (Nominalization) คือ กระบวนการแปลงคำชนิดอื่นให้เป็นคำนามโดยการใช้หน่วยคำเติม (อุปสรรคและปัจจัย) นอกจากนี้ยังหมายถึงรวมถึงกระบวนการการใช้นามวลีแทนโครงสร้างคำกริยา โครงสร้างคำคุณศัพท์ หรืออนุประโยค (อ้างถึงใน Liu & Gong, 2011) อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2537) ให้คำจำกัดความการแปลงเป็นนามวลีไว้ว่า การแปลงเป็นนามวลี คือ การแปลงคำอื่นเป็นคำนามหรือการแปลงประโยคหรือส่วนของประโยคให้กลายเป็นนามวลี ซึ่งเป็นวิธีการสร้างคำในภาษาต่าง ๆ

การแปลงเป็นนามวลีเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาที่พบได้ในหลาย ๆ ภาษา เป็นต้นว่า ในภาษาอังกฤษ แบ่งการแปลงเป็นนามวลีออกเป็น 3 แบบ ได้แก่ การแปลงกริยาลีเป็นนามวลี เช่น Bell *invented* the telephone. → Bell is the *inventor* of telephone. การแปลงคุณศัพท์ลีเป็นนามวลี เช่น It's *useless* crying over spelt milk. → It's *no use* crying over spelt milk. และการแปลงอนุประโยคเป็นนามวลี เช่น *That she will leave* is quite obvious. → *Her departure* is quite obvious. (Zhang, 2002) ส่วนการแปลงเป็นนามวลีในภาษาไทยทำได้โดยการเติม *การ ความ ที่* หน้าคำกริยาหรือประโยค การแปลงเป็นหน่วยนามลักษณะนี้จะมีผลกระทบต่อคำอื่น ๆ ในประโยคด้วย เช่น การแปลงคำกริยาหลักเป็นคำนามโดยเติมคำว่า *การ ความ ที่* ไว้หน้าคำกริยานั้น และจะเรียงคำนามนั้นไว้หน้าประธาน หากคำเชื่อมระหว่างคำนามนั้นกับประธาน แล้วเติมคำกริยาหน้าคำนามนั้น คำกริยาที่เติมมักจะเป็นคำว่า *เป็น* ถ้าคำนามขึ้นต้นด้วยคำว่า *ที่* เช่น ลูกน้องคนใหม่เป็น*ที่*พอใจของหัวหน้า และคำกริยาที่เติมมักจะเป็นคำว่า *ได้รับ* ถ้าคำนามขึ้นต้นด้วยคำว่า *การ* หรือ *ความ* เช่น นิดได้รับการ*ชมเชย*จากพ่อแม่ เจ้าแถมได้รับความ*สนใจ*จากทุกคนในที่นั้น (นววรรณ พันธุมธา, 2553, น. 288-294) สำหรับการแปลงเป็นนามวลีในภาษาจีน Li et al. (2013) มีความเห็นว่าการแปลงเป็นนามวลีในภาษาจีนไม่เด่นชัด เนื่องจากภาษาจีนไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำดังเช่นภาษาในตระกูลอินโด-ยูโรเปียน อีกทั้งในภาษาจีนมีคำที่เป็นได้ 2 ชนิดคำขึ้นไป (兼类词) ดังนั้นต้องพิจารณาเสียก่อนว่าคำคำนั้นทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบใดของประโยคแล้วจึงตัดสินชนิดคำของคำคำนั้น เช่น 出版 ในประโยค 这本书出版了。(หนังสือเล่มนี้ตีพิมพ์แล้ว) เป็นคำกริยา เนื่องจากอยู่ในตำแหน่งของภาคแสดง ในขณะที่ 出版 ในประโยค 这本书的出版。(การตีพิมพ์ของหนังสือเล่มนี้) เป็นคำนาม เพราะเป็นคำหลัก ซึ่งมักจะเป็นคำนาม Tang (2005) และ Luo (2009) ก็มีแนวความคิดเช่นเดียวกันนี้ ส่วน Jiang and Dai (2004) มีความเห็นว่าการแปลงเป็นนามวลีในภาษาจีนมี 2 แบบ คือ การใช้ตัวบ่งชี้นามวลีแปลง “的” เช่น 他的离开是一个意外。(การจากไปของเขาเป็นอุบัติเหตุ) เดิมที 离开 เป็นคำกริยาแต่เมื่อใช้ “的” ก็แปลงเป็นนามวลี และการไม่ใช้ตัวบ่งชี้ใด ๆ เช่น 他是这整个监狱的看守。(เขาเป็นผู้คุมห้องขังทั้งหมดนี้) เดิมที 看守 เป็นคำกริยาแต่ในประโยคนี้เป็นคำนามหมายถึงผู้คุม (看守的人)

ถึงแม้ภาษาอังกฤษและภาษาจีนล้วนมีกระบวนการแปลงเป็นนามวลี แต่เนื่องจากการแปลงเป็นนามวลีส่งผลกระทบต่อคำอื่น ๆ ในประโยค อีกทั้งส่วนมากนามวลีแปลงจะแสดงคามหมายนามธรรม ดังนั้น

การแปลนามวลีแปลงจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่งไม่ใช่เรื่องง่าย มีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการแปลนามวลีแปลงจากภาษาอังกฤษไปเป็นภาษาจีน (Zhang, 2004; Zhang, 2006; Tan, 2020 เป็นต้น) และจากภาษาจีนเป็นภาษาอังกฤษ (Zhu, 2003; Wang, 2011 เป็นต้น) นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการแปลนามวลีแปลงระหว่างภาษาจีนกับภาษาอื่น เช่น Hu (2017) ศึกษาวิธีการแปลนามวลีแปลงจากภาษาจีนเป็นภาษาเวียดนาม และภาษาเวียดนามเป็นภาษาจีน

จากการค้นคว้าและศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการแปลนามวลีแปลง ผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการแปลนามวลีแปลงจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน หรือจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ ความ การที่* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีนว่ามีกลวิธีใดบ้าง เพื่อนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประกอบการเรียนการสอนการแปลนามวลีแปลงระหว่างภาษาจีนและภาษาไทย ช่วยให้ผู้เรียนชาวไทยมีแนวทางการแปลที่ถูกต้อง ลดความผิดพลาดในการแปลนามวลีแปลง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ ความ การที่* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน

ทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการแปล

บังอรรัตน์ ชัยจำรูญพันธุ์ (2545) ได้ถอดความนิยามการแปลของแคทฟอर्ड (1947) ไว้ว่า การแปลเป็นกระบวนการที่กระทำต่อภาษา ในการเอาข้อความที่เขียนด้วยภาษาหนึ่งไปแทนที่ข้อความที่เขียนด้วยอีกภาษาหนึ่ง ประเทือง ทินรัตน์ (2543, น. 5) ให้คำนิยามการแปลไว้ว่า การแปลคือการหาความหมายที่เกิดขึ้นแม้ในการสื่อสารที่ใช้ภาษาเดียวกัน และถ้าผลออกมาเป็นที่พอใจทั้งฝ่ายผู้ส่งสารและผู้รับสาร แสดงว่าผู้รับสารแปลความหมายได้ตรงตามเจตนาของผู้ส่งสาร ดังนั้นการแปลข้ามภาษาก็มีความเหมือนกัน ต่างกันเพียงจำนวนของปัญหาในการแปลข้ามภาษาที่มีมากกว่าเท่านั้น สิทธา พินิจภูวดล (2542, น. 13) ให้นิยามว่าการแปลในปัจจุบันคือการถ่ายทอดข้อความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งโดยรักษารูปแบบ คุณค่า และความหมายในข้อความเดิมไว้อย่างครบถ้วน รวมทั้งความหมายแฝง ซึ่งได้แก่ ความหมายทางวัฒนธรรม ประชญา ความรู้สึก เป็นต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า การแปล คือ การถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง หรืออาจจะเป็นภาษาเดียวกัน โดยมุ่งเน้นการสื่อความหมายให้ตรงตามข้อความต้นฉบับเป็นสำคัญ

เนื่องจากการแปลเป็นการถ่ายทอดข้อความจากภาษาต้นฉบับไปสู่อีกภาษาหนึ่งที่ต่างออกไป จึงทำให้ผู้แปลมักจะประสบปัญหาในการแปล นักวิชาการด้านการแปลหลายท่านได้เสนอกลวิธีการแปลไว้หลายวิธี เพื่อให้การแปลออกมาถูกต้อง และสื่อความหมายได้ตรงกับต้นฉบับมากที่สุด ดังเช่น ดวงตา สุกพล (2531) ได้เสนอกลวิธีการแปลไว้ 2 วิธี ได้แก่ 1) การแปลโดยพยัญชนะ แบ่งออกเป็น 1.1) การแปลแบบคำต่อคำ คือ การแปลที่ผู้แปลรักษาโครงสร้างและความหมายของภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลอย่างเคร่งครัด ทำให้เข้าใจเนื้อหาความของภาษาฉบับแปลได้ยากมาก 1.2) การแปลตรงตัว คือ การแปลที่พยายามคง

ความหมายทั่วทั้งทำนอง รูปแบบ และโครงสร้างของต้นฉบับไว้ให้มากที่สุด มุ่งความถูกต้องครบถ้วนและความแม่นยำแน่นอนของต้นฉบับเป็นสำคัญ ไม่นิยมตัดทอนหรือแต่งเติมข้อความใด ๆ ทั้งสิ้น 2) การแปลโดยอรรถ คือ การแปลที่ไม่ได้มุ่งรักษาโครงสร้างความหมาย ท่วงทำนอง หรือรูปแบบของต้นฉบับอย่างเคร่งครัด มีการโยกย้ายขยายความ ตัดทอน หรือเปลี่ยนแปลงรูปคำหรือข้อความทางด้านไวยากรณ์ได้ การแปลแบบนี้ใช้กับเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องรักษาความถูกต้องแน่นอนของต้นฉบับนัก สุพรรณิ ปิ่นมณี (2555, น. 20-23) สรุปการใช้เทคนิคหรือกลวิธีในการแปลของนักแปลไทยไว้ดังนี้ 1) การใช้คำยืมหรือคำทับศัพท์ คือการนำคำในภาษาอื่นมาเป็นภาษาของตัวเอง 2) คำหนึ่งคำมีหลายความหมายให้เลือก ผู้แปลต้องรู้วิธีการเลือกความหมายที่ถูกต้อง ตรงกับบริบทของสิ่งที่แปล 3) คำหลายคำมีความหมายเดียวกัน เนื่องจากวัฒนธรรมที่แตกต่างทำให้การให้ความสำคัญของสิ่งต่าง ๆ ก็ต่างกันไปด้วย และเมื่อให้ความสำคัญกับสิ่งใดมาก คำที่ใช้เรียกเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ก็จะมากตามไปด้วย 4) การเติม คือการขยายความหรือเพิ่มเติมข้อความ เพื่อความสมบูรณ์ชัดเจนของข้อความและเพื่อความเข้าใจของผู้อ่าน 5) การตัด คือการตัดข้อความที่ซ้ำซ้อน ไม่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นข้อมูลที่ทราบกันดีอยู่แล้วในวัฒนธรรมภาษาแปลออกจากบทแปล 6) การใช้คำจำแนกประเภทอย่างกว้าง ๆ เพื่อเรียกสิ่งที่อาจไม่เป็นที่รู้จักในวัฒนธรรมภาษาแปล 7) การแทนที่ด้วยสิ่งที่ปรากฏในวัฒนธรรมภาษาแปล 8) การปรับโครงสร้างใหม่ ประกอบด้วย การปรับโครงสร้างวลีใหม่ กับการปรับโครงสร้างประโยคใหม่ เพื่อความเป็นธรรมชาติของภาษาแปล นอกจากนี้ กนกพร นุ่มทอง (2554, น. 24-55) ได้กล่าวถึงหลักและข้อควรระวังในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนไว้ในตำราการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีน เพื่อให้ผู้แปลเกิดความระมัดระวังและเข้าใจกลวิธีพื้นฐานที่จะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการแปล โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) คำมีหลายความหมายและหลายหน้าที่ ต้องรู้ชัดว่าประโยคนั้นใช้คำในความหมายใดและหน้าที่ใด แล้วจึงคิดคำแทนให้เหมาะสมทั้งความหมายและระดับภาษา 2) คำในภาษาไทยและภาษาจีนมีความหมายทับซ้อนกันแต่กว้างแคบไม่เท่ากัน ต้องระมัดระวังในการเลือกใช้คำแปล 3) คำที่เป็นชื่อเฉพาะต้องแปลให้ตรงกับธรรมเนียมปฏิบัติที่มีมา หากจำเป็นต้องคิดคำแปลขึ้นใหม่ ในกรณีที่แปลจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ต้องเลือกใช้อักษรให้เหมาะสม ส่วนการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนต้องเลือกใช้คำหรือระมัดระวังเรื่องการถอดเสียง 4) คำที่เป็นชื่อสัตว์และชื่อพืชต้องค้นชื่อทางวิทยาศาสตร์เสมอ 5) วันเดือนปี ที่อยู่ ต้องปรับลำดับและความเคยชินให้ตรงกับลักษณะของภาษาปลายทาง 6) ตัวเลขและลักษณะนามต้องปรับให้ตรงกับความเคยชินในภาษาปลายทาง 7) การแปลสำนวน สุภาษิต คำพังเพยเป็นภาษาธรรมดาหรือใช้สำนวนโวหารที่มีอยู่ในภาษาปลายทาง โดยต้องระวังเรื่องความแตกต่างของความหมายและน้ำเสียง 8) รู้จัก ตัด เติม และปรับข้อความให้เหมาะสมกับวิธีการแสดงออกในภาษาปลายทาง 9) เรียงประโยคตามโครงสร้างภาษาปลายทางหรือตามความนิยมในภาษาปลายทาง 10) ในกรณีที่การลำดับความในต้นฉบับอ่านเข้าใจยาก สามารถเรียบเรียงลำดับความเพิ่มเติมคำเชื่อมหรือตัดคำฟุ่มเฟือยได้ตามความเหมาะสม

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ ความ การที่* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน ผู้วิจัยจึงใช้กลวิธีการแปลที่นักวิชาการด้านการแปลได้ศึกษาไว้ข้างต้นเป็นแนวทางการวิเคราะห์กลวิธีการแปลนามวลีแปลงจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนในครั้งนี้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

วิจินต์ ภาณุพงศ์ (2543, น. 103-104) กล่าวว่า ที่ การที่ ล้วนเป็นคำเชื่อมเดี่ยว (คำเชื่อมที่ประกอบด้วยคำเชื่อมคำเดียว) และเป็นคำเชื่อมอนุพากย์นาม (คำเชื่อมที่ทำหน้าที่เชื่อมอนุพากย์นามเข้ากับอนุพากย์หลัก) ดังเช่น ที่เขาพูดฉันไม่เชื่อ อนุพากย์นาม “ที่เขาพูด” ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรง การที่คุณตอบเขาแบบนั้นน่าเกลียดมาก อนุพากย์นาม “การที่คุณตอบเขาแบบนั้น” ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน ภัมพลิสฐ์ เตชะราชนัย และ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2559) ให้ความเห็นว่า การที่ ความเป็นตัวบ่งชี้นามวลีแปลงเชิงศัพท คือ แปลงกริยาฐานศัพท์ให้เป็นนามวลี ในขณะที่ วรรณ พันธ์เมธา (2553, น. 288) เสนอว่า ที่ เป็นหนึ่งในตัวบ่งชี้นามวลีแปลง แต่ผู้วิจัยเห็นว่า ที่ ไม่ใช่ตัวบ่งชี้นามวลีแปลง ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับ วิจินต์ ภาณุพงศ์ ที่เสนอไว้ข้างต้นว่า การที่ เป็นคำเชื่อมเดี่ยว ดังนั้น การ และ ที่ รวมถึง ความ และ ที่ ไม่ควรแยกจากกันแต่ควรมองเป็นหนึ่งหน่วย และผู้วิจัยมีความเห็นตรงกับ Chen (2014) ที่กล่าวว่า การเติม ที่ หน้าคำกริยาหรือประโยคเป็นคุณานุประโยคไร้คำหลัก (headless relative clause) กล่าวคือ คุณานุประโยคที่ละคำหลักเนื่องจากได้เคยกล่าวถึงคำหลักดังกล่าวในประโยคก่อนหน้า เช่น ที่เหลือเขาจะเก็บไว้ทั้งสอง (ละคำหลัก 'หมากพลู' ด้านหน้าคุณานุประโยค 'ที่เหลือ') ที่ฉันคิดถึงมากที่สุดก็คือพี่เนือง (ละคำหลัก 'คน' ด้านหน้าคุณานุประโยค 'ที่ฉันคิดถึงมากที่สุด') และสร้อยญา เสวตมาลย์ (2537) ที่ให้ความเห็นว่า คุณานุประโยคในภาษาไทยสามารถทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบของประโยค เช่น ที่คุณซื้อมาเป็นของผม (คุณานุประโยค 'ที่คุณซื้อ' เป็นประธานของประโยค) และทำหน้าที่เป็นส่วนขยายนามวลี เช่น หนังสือที่คุณแต่งขายดี (คุณานุประโยค 'ที่คุณแต่ง' ขยาย 'หนังสือ')

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลงเป็นนามวลีและกลวิธีการแปลงนามวลีแปลง

ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลงเป็นนามวลีดังนี้ Gerner (2012) ศึกษาการแปลงเป็นนามวลีของภาษาในทวีปเอเชียจำนวน 60 ภาษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการแปลงเป็นนามวลีของภาษาในทวีปเอเชียแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) Zero-nominalization ดังเช่น กริยาวลีในภาษาจีนกลางสามารถแปลงเป็นนามวลีโดยไม่ต้องใช้คำช่วยใด ๆ (他不吃西瓜太可惜了。) 2) Encoding the verbal input ได้แก่ การใช้หน่วยคำอิสระ (เช่น 所 ในภาษาจีน ところ ในภาษาญี่ปุ่น) การใช้หน่วยคำเติม การซ้ำคำ เป็นต้น 3) Encoding the nominal output ได้แก่ การใช้ตัวบ่งชี้การ การใช้หน่วยคำแสดงความเป็นเจ้าของ การใช้ลักษณนาม การใช้ตัวบ่งชี้พหูพจน์ การใช้คำกำกับนาม นอกจากนี้ บทความดังกล่าวยังได้ศึกษาหน้าที่ทางไวยากรณ์ ความหมาย และการนำนามวลีแปลงไปใช้อีกด้วย Prasithrathsint (2005) ศึกษาการแปลงเป็นนามวลีนามธรรมในภาษาไทย ได้แก่ การ+คำกริยา ความ+คำกริยา ผลการศึกษาพบว่าความถี่ในการปรากฏร่วมกับคำกริยาของ การ และ ความ เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การ > ความ > การและความ จากการศึกษาคำกริยาที่สามารถปรากฏร่วมกับ การ และ ความ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ได้แบ่งคำกริยาออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) Perceptible verb (คำกริยาที่สามารถ

มองเห็นและรับรู้ได้) คำกริยาประเภนี้จะปรากฏร่วมกับ *การ* เท่านั้น เช่น การเกิด (*ความเกิด) การอนุญาต (*ความอนุญาต) 2) Imperceptible verb (คำแสดงค่า ความรู้สึกหรือคุณสมบัติ) คำกริยาประเภนี้จะปรากฏร่วมกับ *ความ* เท่านั้น เช่น ความกลม (*การกลม) ความใจหาย (*การใจหาย) 3) Balanced verb (คำที่ก้ำกึ่งอยู่สองกลุ่มแรก) คำกริยาประเภนี้สามารถปรากฏร่วมกับ *การ* และ *ความ* เช่น การรัก ความรัก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแปลนามวลีแปลงมีอยู่พอสมควร มีทั้งศึกษากลวิธีการแปลนามวลีแปลงจากภาษาอังกฤษไปเป็นภาษาจีน จากภาษาจีนไปเป็นภาษาอังกฤษ และระหว่างภาษาจีนกับภาษาอื่น อาทิเช่น Zhang (2004) ศึกษากลวิธีการแปลโครงสร้างนามวลีแปลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาจีน พบว่ากลวิธีการแปลโครงสร้างนามวลีแปลงมี 3 กลวิธี ได้แก่ การแปลแบบตรงตัว คือ แปลโครงสร้างนามวลีแปลงในภาษาอังกฤษเป็นโครงสร้างที่มีลักษณะคล้ายคำนามในภาษาจีน เช่น I love wisdom more than she loves me. (我爱智慧胜于智慧爱我。) การแปลแบบดัดแปลง คือ แปลคำนามแสดงการกระทำบางคำในภาษาอังกฤษเป็นคำกริยา คำคุณศัพท์ แม้กระทั่งคำวิเศษณ์ในภาษาจีน เช่น This is a fatal absurdity. (这是极其荒谬的。) การแปลแบบเอาความ คือ การแปลโดยดูจากบริบทแล้วจึงใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติในภาษาจีน เช่น British workmen, once a byword for *craftsmanship* and *conscientiousness*, seemed to take a new pride in being slovenly and surly. (英国工人素以技术精湛、责任心强著你, 今天似乎也变了: 对自己工作散漫、乖戾使气, 反以为荣。) Tan (2020) ศึกษาการแปลงเป็นนามวลี และกลวิธีการแปลนามวลีแปลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาจีนจากบทความใน Culture Research (ฉบับแปล) โดยใช้กรอบความคิดของภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics) และภาษาศาสตร์เชิงหน้าที่ (Functional Linguistics) ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีการแปลนามวลีแปลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาจีนมีดังนี้ 1) การแปลระดับความหมาย แบ่งออกเป็น 1.1) การใช้คำจำแนกประเภท เช่น 性 (ลักษณะ) 主义 (ลัทธิ) 度 (ระดับ) 1.2) การใช้คำคนละชนิดมาแทนที่ โดยไม่เปลี่ยนความหมายของคำต้นฉบับ เช่น 包含 (รวม) แปลคำว่า inclusion 1.3) การแปลแบบตรงตัว 2) การแปลระดับศัพท์และไวยากรณ์ แบ่งออกเป็น 2.1) การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง 2.2) การแปลเป็นโครงสร้างภาคแสดง-บทกรรม 2.3) การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง-บทกรรม 3) การแปลระดับตรรกะ แบ่งออกเป็น 3.1) การตัด 3.2) การแปลแบบตรงตัว 3.3) การแบ่งและปรับโครงสร้างประโยคใหม่

Zhu (2003) ศึกษาบทบาทของนามวลีแปลงที่ปรากฏในบริบททางภาษาต่าง ๆ และสรุปหลักในการแปลนามวลีแปลงจากภาษาจีนเป็นภาษาอังกฤษ ดังนี้ 1) แปลโครงสร้างภาคแสดง-บทกรรมในภาษาจีนเป็นนามวลีแปลงในภาษาอังกฤษ เช่น 节约劳力、提高功效 → effectiveness and practicalness 2) แปลคำคุณศัพท์ในภาษาจีนเป็นนามวลีแปลงในภาษาอังกฤษ เช่น 孤独 → loneliness 3) แปลประโยคในภาษาจีนเป็นนามวลีแปลงในภาษาอังกฤษ เช่น 虽然他们只不过是闪烁的星光, 但如果我们不能像平常一样看到他们, 我就会想起他们便觉得孤独。 → Though there was a mere sparkle of twinkling star dots, yet I had so accustomed to it that *their occasional absence*

would bring loneliness and ennui. 4) แปลสำนวนโวหารที่ทำให้ผู้รับสารเกิดมโนภาพในภาษาจีนเป็นนามวลีแปลงในภาษาอังกฤษ เช่น 吃不了兜着走 → *serious trouble* Wang (2011) ศึกษาวิธีการแปลนามวลีแปลงจากภาษาจีนเป็นภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีการแปลมี 3 วิธี ได้แก่ 1) การใช้คำนามที่มาจากคำกริยาในภาษาอังกฤษ เช่น 需要什么, 先生? (What's the *need*, man?) 2) การใช้คำกริยาเติม ing (Gerund) มักใช้เมื่อต้องการแสดงความหมายถึงขั้นตอนของการกระทำ เช่น 冬天爬山很危险。 (Climbing the mountain in the winter is dangerous.) 3) การใช้คำนามที่เปลี่ยนรูปมาจากคำกริยา เช่น 他非常疲

劳, 天气又越来越热, 一有阴凉处, 就坐下来休息。 (His *weariness* and the increasing heat determined him to sit down in the first convenient shade.) นอกจากนี้ Wang (2011) ยังได้เสนอข้อควรระวังในการแปลไว้อีกว่า การแปลนามวลีแปลงจากภาษาจีนเป็นภาษาอังกฤษมักจะมี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประโยคและตำแหน่งของส่วนประกอบในประโยค อีกทั้งผู้แปลควรพิจารณาความสัมพันธ์ด้านตรรกะ เวลา ฯลฯ ระหว่างคำกริยาในประโยคให้ถี่เสียก่อนแล้วจึงปรับโครงสร้างประโยคให้ตรงกับความเคยชินในภาษาอังกฤษ

Hu (2017) ศึกษาวิธีการแปลนามวลีแปลงจากภาษาจีนเป็นภาษาเวียดนาม และภาษาเวียดนามเป็นภาษาจีน ผลการศึกษาพบว่า มีกลวิธีการแปลนามวลีแปลง 4 กลวิธี ได้แก่ การเปลี่ยนคำและเรียงประโยคตามโครงสร้างภาษาปลายทาง การตัด การเติม และการปรับโครงสร้างใหม่

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาวิธีการแปลนามวลีแปลงจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน มีเพียงการศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างในการแปลงเป็นนามวลีของภาษาไทยและภาษาจีน (ชัยญานัก ตามัย, 2565) งานวิจัยดังกล่าวได้ศึกษา 3 ประเด็น ดังนี้ 1) การจัดประเภทของนามวลีแปลงพบว่า ภาษาไทยจัดให้นามวลีแปลงเป็นประเภทหนึ่งของคำนาม แต่ภาษาจีนไม่มีการแบ่งประเภทอย่างชัดเจน 2) การเติมตัวบ่งชี้นามวลี การแปลงเป็นนามวลีในภาษาไทยคือการเติมตัวบ่งชี้นามวลีการ- ความ- หน้าคำกริยา ส่วนในภาษาจีนคือการเติม “的(de)” หลังคำคุณศัพท์และคำกริยาทำให้คำเหล่านั้นมีคุณสมบัติเป็นคำนาม 3) นามวลีแปลงกับหน้าที่ของคำในประโยค ในภาษาไทยตำแหน่งประธานจะเป็นคำนาม แต่ตำแหน่งประธานและกรรมในภาษาจีนที่เป็นคำกริยาและคำคุณศัพท์จะไม่นับว่าเป็นคำนามหรือนามวลีแปลง

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยนี้ศึกษานามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้นามวลีแปลง⁵ การ ความ การที่ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งลักษณะโครงสร้างนามวลีแปลงออกเป็น 3 กลุ่มตาม ธารทอง แจ่มไพบูลย์ และวิโรจน์ อรุณมานะกุล (2559) ได้แก่

⁵ นอกจาก การ ความ การที่ แล้ว ความที่ ก็นับเป็นตัวบ่งชี้นามวลีแปลงด้วยเช่นกัน แต่ผู้วิจัยไม่พบการใช้ตัวบ่งชี้นามวลีแปลง ความที่ ในนวนิยายเรื่อง “ข้างหลังภาพ” จึงได้ตัดออกจากขอบเขตการศึกษา

โครงสร้างแบบพื้นฐาน เช่น การยาก ความสะอาด โครงสร้างที่เริ่มมีความซับซ้อน เช่น การแข่งขันว่าประเภทต่าง ๆ ความทะเยอทะยานอยากได้ไม่รู้จักพอ และโครงสร้างที่มีความซับซ้อนมาก ซึ่งมีคุณานุประโยคเป็นส่วนขยาย เช่น การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความสะดวกสบายและรวดเร็วยิ่งขึ้น ความรู้สึกพอใจในความดีที่ผู้อื่นได้มีต่อตัวเรา การที่เขาได้รับการคัดเลือกเป็นนักกีฬาในครั้งนี้

2. การวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะนามวลีแปลงที่มี *การ ความ การที่* ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง ช้างหลังภาพ ซึ่งเป็นผลงานชิ้นเอกของศรีบูรพา หรือกุหลาบ สายประดิษฐ์ และฉบับแปลเป็นภาษาจีนของ Luan and Xing (1982) เหตุที่ผู้วิจัยเลือกนวนิยายเรื่องนี้เพราะเป็นนวนิยายคลาสสิก มีความโดดเด่นในการใช้ภาษา โดยเฉพาะการใช้ถ้อยคำบรรยายความรู้สึกของตัวละคร และฉบับแปลมีการถ่ายทอดกลวิธีการแปลงนามวลีที่หลากหลาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กลวิธีการแปล หมายถึง ประเภทของการแปลตามหลักทฤษฎีการแปล ซึ่งกลวิธีการแปลที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย

- การแปลตรงตัว หมายถึง การแปลตามตัวอักษรเพื่อรักษาความหมายและโครงสร้างของภาษาต้นฉบับไว้มากที่สุด
- การเติม หมายถึง การเพิ่มเติมข้อความเพื่อสื่อความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
- การตัด หมายถึง การตัดข้อความที่ไม่สำคัญหรือซ้ำซ้อนออกเพราะเป็นข้อมูลที่ทราบกันดีอยู่แล้ว
- การใช้คำคนละชนิดมาแทนที่โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับ หมายถึง การเลือกใช้คำชนิดอื่นที่ไม่ใช่นามวลี โดยยังคงรักษาความหมายของภาษาต้นฉบับ
- การแปลเป็นกริยาวลี หมายถึง การแปลเป็นกริยาวลีในภาษาปลายทาง โดยยังคงรักษาความหมายของภาษาต้นฉบับ
- เป็นโครงสร้างกริยา-กรรม หมายถึง การแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรมในภาษาปลายทาง โดยยังคงรักษาความหมายของภาษาต้นฉบับ
- การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง หมายถึง การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดงในภาษาปลายทาง โดยยังคงรักษาความหมายของภาษาต้นฉบับ
- การแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่ หมายถึง การแปลที่มีการโยกย้ายข้อความหรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของภาษาต้นฉบับให้เป็นโครงสร้างที่ถูกต้องในภาษาปลายทาง โดยยังคงรักษาความหมายของภาษาต้นฉบับ
- การแปลโดยอรรถ หมายถึง การแปลที่ยังคงรักษาใจความสำคัญตามภาษาต้นฉบับ แต่ไม่ได้มุ่งรักษาโครงสร้างตามความหมายหรือรูปแบบของภาษาต้นฉบับอย่างเคร่งครัด

2. นามวลีแปลง หมายถึง นามวลีที่ผ่านกระบวนการแปลงคำชนิดอื่นให้กลายเป็นคำนาม โดยมี *การ ความ การที่* เป็นตัวบ่งบอกว่าส่วนประกอบนั้นเป็นนามวลีแปลง เช่น การแต่งงาน ความสวยงาม การที่เราได้ออกไปเที่ยวนอกบ้าน

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลและวิเคราะห์จากเอกสาร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลปฐมภูมิจาก นวนิยายเรื่อง ข้างหลังภาพ ของศรีบูรพา และฉบับแปลเป็นภาษาจีนของ Luan and Xing (1982) ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. คัดเลือกนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้นามวลีแปลง *การ ความ การที่* จากนวนิยายเรื่อง ข้างหลังภาพ ของศรีบูรพา และฉบับแปลเป็นภาษาจีนของ Luan and Xing (1982)

2. วิเคราะห์นามวลีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และตรวจสอบหากวิธีการแปลโดยเปรียบเทียบระหว่างต้นฉบับภาษาไทยและฉบับแปลเป็นภาษาจีนว่าใช้กลวิธีการแปลแบบใด โดยใช้แนวทางที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแปลของนักวิชาการด้านการแปลที่นำเสนอไว้ข้างต้นเป็นเกณฑ์การวิเคราะห์

3. นำเสนอผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ ความ การที่* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีนในรูปแบบของตารางและความถี่

4. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษากลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ ความ การที่* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีนในนวนิยายเรื่อง ข้างหลังภาพ ของศรีบูรพา และฉบับแปลภาษาจีนของ Luan and Xing (1982) พบนามวลีทั้งหมด 912 นามวลี โดยแบ่งเป็นนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ* จำนวน 196 นามวลี นามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *ความ* จำนวน 685 นามวลี นามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การที่* จำนวน 31 นามวลี

ผลการวิจัยพบว่า ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลที่ค่อนข้างหลากหลาย อาทิ การแปลตรงตัว การเติมการตัด การใช้คำคนละชนิดมาแทนที่โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับ การแปลเป็นกริยาวลี เป็นโครงสร้างกริยา-กรรม การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง การแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่ การแปลโดยอรรถ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ*

กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีนมีทั้งหมด 9 กลวิธี ได้แก่

1.1 การแปลตรงตัว

ตัวอย่างที่ 1

เหตุผลในการแต่งงานของฉัน เป็นเหตุผลของสตรีที่อาภัพที่สุดในเรื่องความรัก (น. 79)

我的婚姻简直可以称得上是爱情的悲剧。(น. 44)

ตัวอย่างที่ 1 ผู้แปลแปล 'การแต่งงานของฉัน' เป็น 我的婚姻 (การแต่งงานของฉัน) ซึ่งเป็น การแปลตรงตัว โดยแปล 'การแต่งงาน' เป็น 婚姻 ที่เป็นคำนามในภาษาจีน

1.2 การเติม

ตัวอย่างที่ 2

แต่เราต้องคอยการวินิจฉัยต่อไป (น. 99)

我们必须等待生活的裁决。(น. 57)

ตัวอย่างที่ 2 ผู้แปลแปล 'การวินิจฉัย' เป็น 生活的裁决 (คำวินิจฉัยแห่งชีวิต) โดยแปล 生活 (ชีวิต) เพิ่มเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.3 การตัด

ตัวอย่างที่ 3

ดูสำราญเรียงรมย์ในการเดินทางกันมาก (น. 76)

他们全都兴致勃勃。(น. 42)

ตัวอย่างที่ 3 ผู้แปลไม่แปล 'การเดินทาง' แปลเพียง 兴致勃勃 (อารมณ์คึกคัก) เนื่องจากใน ประโยคก่อนหน้านี้ได้กล่าวถึงการเดินทางแล้ว

1.4 การใช้คำคนละชนิดมาแทนที่ โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 4

ในยามเช่นนั้น ถ้าจะไม่ยอมออกมาต้อนรับแสงจันทร์บ้างก็จะเป็นการเขลาอย่างที่สุด (น. 40)

如此良宵，如果不去享受一下明月的清辉，就可太傻了。(น. 21)

ตัวอย่างที่ 4 ผู้แปลแปล 'การเขลา' เป็น 傻 (เขลา โง่) ซึ่งเป็นคำคุณศัพท์

1.5 การแปลเป็นกริยาลี

ตัวอย่างที่ 5

ผมอยากทราบถึงเหตุผลที่คุณหญิงได้ใช้ประกอบการตัดสินใจในการแต่งงานกับท่านเจ้าคุณ (น. 78)

我很想知道夫人为什么决定与昭坤结婚。(น. 44)

ตัวอย่างที่ 5 ผู้แปลแปล 'การตัดสินใจในการแต่งงานกับท่านเจ้าคุณ' เป็น 决定与昭坤结婚 (ตัดสินใจแต่งงานกับท่านเจ้าคุณ) ซึ่งเป็นกริยาลี

1.6 การแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม

ตัวอย่างที่ 6

การดูภาพวาดที่วาดด้วยสีน้ำ (น. 7)

欣赏油画 (น. 1)

ตัวอย่างที่ 6 ผู้แปลแปล 'การดูภาพวาดที่วาดด้วยสีน้ำ' เป็น 欣赏油画 (ชื่นชมภาพสีน้ำ) ซึ่งเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม

1.7 การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง

ตัวอย่างที่ 7

ข้าพเจ้าแน่ใจแล้วว่า ข้าพเจ้าจะทนดูการจากไปของเธอที่สถานีโตเกียวไม่ได้ (น. 68)

眼看着她离开东京车站，我肯定是受不了的。(น. 37)

ตัวอย่างที่ 7 ผู้แปลแปล 'การจากไปของเธอที่สถานีโตเกียว' เป็น 她离开东京车站 (เธอออกจากสถานีโตเกียว) ซึ่งเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง

1.8 การแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่

ตัวอย่างที่ 8

เธอไม่รู้หรือว่าไม่มีการกระทำอะไรที่เราจะต้องเสียใจในภายหลังที่เราได้กระทำไปในเวลาที่ไร้สติ (น. 96)

你难道不明白，在失去理智的时候的所作所为，日后会比什么都更使我们痛心的。(น. 55)

ตัวอย่างที่ 8 ผู้แปลแบ่งและปรับโครงสร้างนามวลี 'การกระทำอะไรที่เราจะต้องเสียใจในภายหลังที่เราได้กระทำไปในเวลาที่ไร้สติ' ใหม่ โดยปรับให้ 'การกระทำที่เราได้กระทำไปในเวลาที่ไร้สติ'

(在失去理智的时候的所作所为) เป็นภาคประธาน และ 'เราจะต้องเสียใจยิ่งกว่าอะไรในภายหลัง' (日后会比什么都更使我们痛心的) เป็นภาคแสดง

1.9 การแปลโดยอรรถ

ตัวอย่างที่ 9

น้ำแหม่แปญผสมกับรสละมุนละไมของการเดินรำ (น. 58)

香槟酒再加上周围的气氛 (น. 31)

ตัวอย่างที่ 9 ผู้แปลแปล 'การเดินรำ' เป็น 周围的气氛 (บรรยากาศโดยรอบ) ซึ่งเป็น การแปลโดยอรรถ

ผลการวิจัยพบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลตรงตัวมากที่สุด พบจำนวน 47 นามวลีจากทั้งหมด 196 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 23.98 รองลงมาได้แก่ การแปลโดยอรรถ พบจำนวน 39 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 19.90 และการแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม พบจำนวน 22 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 11.22 การใช้คำคนละชนิดมา แทนที่โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับ พบจำนวน 21 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 10.71 ถัดมาคือการแปลเป็น กริยาวลี พบจำนวน 19 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 9.69 การตัด พบจำนวน 15 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 7.65 การเติม และการแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่ พบจำนวนเท่ากัน คือ 12 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 6.12 และการแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง พบจำนวนน้อยที่สุดคือ 9 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 4.59 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ การ จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน

ลำดับที่	กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ การ จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน	จำนวน	ร้อยละ
1	การแปลตรงตัว	47	23.98
2	การเติม	12	6.12
3	การตัด	15	7.65
4	การใช้คำคนละชนิดมาแทนที่ โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับ	21	10.71
5	การแปลเป็นกริยาวลี	19	9.69
6	การแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม	22	11.22
7	การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง	9	4.59
8	การแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่	12	6.12
9	การแปลโดยอรรถ	39	19.90
	รวม	196	100.00

2. กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *ความ*

กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *ความ* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีนมีทั้งหมด 9 กลวิธี ได้แก่

2.1 การแปลตรงตัว

ตัวอย่างที่ 10

ความสุขที่ปราศจากความรักย่อมจะมีได้ (น. 63)

没有爱情的幸福是存在的。 (น. 35)

ตัวอย่างที่ 10 ผู้แปลแปล 'ความสุขที่ปราศจากความรัก' เป็น 没有爱情的幸福 (ความสุขที่ปราศจากความรัก) ซึ่งเป็นการแปลตรงตัว

2.2 การเติม

ตัวอย่างที่ 11

สีชมพูเรื่อที่ดวงหน้าเข้มข้นดังถูกแผดเผาด้วยความเร้าร้อนจัด (น. 96)

原本绯红的面颊一下子变得更红了，就好像被火热的太阳烧灼过一样。 (น. 55)

ตัวอย่างที่ 11 ผู้แปลแปล 'ความเร้าร้อนจัด' เป็น 火热的太阳 (ดวงอาทิตย์ที่เร้าร้อน) โดยแปล 太阳 เพิ่มเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 การตัด

ตัวอย่างที่ 12

เธอทำให้ฉันหวนระลึกถึงความรู้สึกของฉันเมื่อ 9 ปีล่วงมาแล้ว (น. 35)

你让我想起了九年前 (น. 18)

ตัวอย่างที่ 12 ผู้แปลไม่แปล 'ความรู้สึกของฉัน' แปลเพียง 九年前 (9 ปีล่วงมาแล้ว)

2.4 การใช้คำคนละชนิดมาแทนที่ โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 13

และในเวลานั้นเรามีความคุ้นเคยสนิทสนมกัน (น. 25)

当时我们已经相当熟悉了 (น. 12)

ตัวอย่างที่ 14

เป็นเพื่อนที่มีความฉลาดหลักแหลมและปราณีต่อข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง (น. 68)

她聪明过人，和蔼可亲 (น. 38)

ผู้แปลแปล 'ความคุ้นเคยสนิทสนมกัน' ในตัวอย่างที่ 13 และ 'ความฉลาดหลักแหลม' ในตัวอย่างที่ 14 เป็น 熟悉 (คุ้นเคย) และ 聪明过人 (ฉลาดมาก) ซึ่งเป็นคำคุณศัพท์และสำนวนตามลำดับ

2.5 การแปลเป็นกริยาวลี

ตัวอย่างที่ 15

ฉันไม่มีเวลาที่จะใช้ไปในความคิดคำนึง (น. 85)

我没有时间多想 (น. 48)

ตัวอย่างที่ 15 ผู้แปลแปล 'ความคิดคำนึง' เป็น 多想 (คิดคำนึง) ซึ่งเป็นกริยาวลี

2.6 การแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม

ตัวอย่างที่ 16

ฉันฝึกฝนมาในทางนี้ก็เพราะความรักศิลปะอย่างแท้จริง (น. 48)

我学画，是因为我确实喜欢艺术。 (น. 26)

ตัวอย่างที่ 16 ผู้แปลแปล 'ความรักศิลปะอย่างแท้จริง' เป็น 确实喜欢艺术 (รักศิลปะอย่างแท้จริง) ซึ่งเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม

2.7 การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง

ตัวอย่างที่ 17

ยิ่งรู้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับความอาภัพของคุณหญิง (น. 79)

越是知道夫人不幸 (น. 44)

ตัวอย่างที่ 18

ฉันไม่เชื่อในความรักระหว่างคนสองจำพวกนี้ (น. 61)

我不相信这两种人之间会有爱情 (น. 34)

ผู้แปลแปล 'ความอาภัพของคุณหญิง' ในตัวอย่างที่ 17 และ 'ความรักระหว่างคนสองจำพวกนี้' ในตัวอย่างที่ 18 เป็น 夫人不幸 (คุณหญิงอาภัพ) และ 这两种人之间会有爱情 (ระหว่างคนสองจำพวกนี้จะมีความรัก) ตามลำดับ ซึ่งล้วนเป็นโครงสร้างซึ่งเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง

2.8 การแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่

ตัวอย่างที่ 19

เจ้าคุณอธิการบดีใช้เวลาในคืนวันนั้นด้วยความความเรีงรมย์ดูคนหนุ่มคนหนึ่ง (น. 57)

那天夜里，昭坤·阿提甘巴迪非常高兴，简直就像个年轻人一样。(น. 31)

ตัวอย่างที่ 19 ผู้แปลแบ่งและปรับโครงสร้างนามวลี 'ความเรีงรมย์ดูคนหนุ่มคนหนึ่ง' ใหม่ โดยปรับให้ 'ความเรีงรมย์' (非常高兴) เป็นภาคแสดง และ 'ดูคนหนุ่มคนหนึ่ง' (像个年轻人一样) เป็นอีกประโยคหนึ่งตามมา

2.9 การแปลโดยอรรถ

ตัวอย่างที่ 20

และได้รับเขียนจดหมายแสดงความเศร้าสลดใจมายังเธอฉบับหนึ่ง (น. 133)

并且立即写了一封安慰的信。(น. 76)

ตัวอย่างที่ 20 ผู้แปลแปล 'ความเศร้าสลดใจ' เป็น 安慰 (ปลอบใจ) ซึ่งเป็นการแปลโดยอรรถ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลตรงตัวมากที่สุดในการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *ความ* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน พบจำนวน 233 นามวลีจากทั้งหมด 686 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 34.01 รองลงมา ได้แก่ การแปลโดยอรรถ พบจำนวน 186 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 27.15 และลำดับถัดมาคือการใช้คำคนละชนิดมาแทนที่โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับ พบจำนวน 76 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 11.09 การตัด พบจำนวน 53 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 7.74 การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง พบจำนวน 37 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 5.40 การแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่ พบจำนวน 30 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 4.38 การแปลโดยการเติม พบจำนวน 27 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 3.94 การแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม พบจำนวน 25 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 3.65 และการแปลเป็นกริยาลี พบจำนวนน้อยที่สุดคือ 18 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 2.63 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *ความ* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน

ลำดับที่	กลวิธีการแปลตัวบ่งชี้ นามวลี <i>ความ</i> จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน	จำนวน	ร้อยละ
1	การแปลตรงตัว	233	34.01
2	การเติม	27	3.94
3	การตัด	53	7.74
4	การใช้คำคนละชนิดมาแทนที่ โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับ	76	11.09

5	การแปลเป็นกริยาลี	18	2.63
6	การแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม	25	3.65
7	การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง	37	5.40
8	การแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่	30	4.38
9	การแปลโดยอรรถ	186	27.15
รวม		685	100.00

3. กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การที่*

กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การที่* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีนมีทั้งหมด 7 กลวิธี ได้แก่

3.1 การเติม

ตัวอย่างที่ 21

การที่ออกมาเรียนก็เพื่อแสวงหาความเจริญก้าวหน้าให้แก่เมืองไทย (น. 44)

我留学的目的正是为了寻求泰国的进步和繁荣。(น. 23)

ตัวอย่างที่ 21 ผู้แปลแปล 'การที่ออกมาเรียน' เป็น 我留学的目的 (จุดประสงค์ที่ออกมาเรียนของผม) โดยแปล 目的 เพิ่มเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2 การตัด

ตัวอย่างที่ 22

ถึงแม้การที่ผมได้กระทำไปจะผิดต่อศีลธรรมจรรยา ก็จริง (น. 97)

虽然有些不道德 (น. 55)

ตัวอย่างที่ 22 ผู้แปลไม่แปล 'การที่ผมได้กระทำไป' แปลเพียง 有些不道德 (ผิดต่อศีลธรรมจรรยาอยู่บ้าง)

3.3 การแปลเป็นกริยาลี

ตัวอย่างที่ 23

การที่เกิดมาไร้ความรัก จนกระทั่งอายุถึง 29 ปีนั้น (น. 88)

生下来直到二十九岁都没有得到过爱情 (น. 50)

ตัวอย่างที่ 23 ผู้แปลแปล 'การที่เกิดมาไร้ความรัก จนกระทั่งอายุถึง 29 ปีนั้น' เป็น 生下来直到二十九岁都没有得到过爱情 (ไม่เคยได้รับความรักตั้งแต่เกิดจนกระทั่งอายุ 29) ซึ่งเป็นกริยาลี

3.4 การแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม

ตัวอย่างที่ 24

การที่ได้มอบความสนใจผูกพันไว้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (น. 48)

全神贯注于一件事情 (น. 26)

ตัวอย่างที่ 24 ผู้แปลแปล 'การที่ได้มอบความสนใจผูกพันไว้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง' เป็น 全神贯注于一件事情 (จดจ่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง) ซึ่งเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม

3.5 การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง

ตัวอย่างที่ 25

การที่เลือกหาสาวใช้หน้าตาน่าเอ็นดูนั้น (น. 13)

我挑选了一个长得好看的少女来做这件事。 (น. 5)

ตัวอย่างที่ 25 ผู้แปลแปล 'การที่เลือกหาสาวใช้หน้าตาน่าเอ็นดูนั้น' เป็น 我挑选了一个长得好看的少女 (ฉันเลือกหาสาวหน้าตาดีคนหนึ่ง) ซึ่งเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง

3.6 การแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่

ตัวอย่างที่ 26

ข้าพเจ้ามีความสุขมากในการที่ได้มีส่วนนำความสุขมาสู่เธอ หรือนำเธอให้ได้พบกับความสุข (น. 77)

我为能使她幸福，或者说，把她带到那儿使她觉得幸福，而感到莫大的幸福。 (น. 43)

ตัวอย่างที่ 26 ผู้แปลแบ่งและปรับโครงสร้างนามวลี 'การที่ได้มีส่วนนำความสุขมาสู่เธอ หรือนำเธอให้ได้พบกับความสุข' ใหม่ เป็น 能使她幸福，或者说，把她带到那儿使她觉得幸福 (สามารถทำให้เธอมีความสุข หรือนำเธอไปที่นั่นเพื่อให้เธอมีความสุข)

3.7 การแปลโดยอรรถ

ตัวอย่างที่ 27

และการที่ประพฤติเช่นนั้นจะทำให้เธอเสียเด็ก (น. 37)

这样下去，你会变坏的。 (น. 19)

ตัวอย่างที่ 27 ผู้แปลแปล 'การที่ประพฤติเช่นนั้น' เป็น 这样下去 (แบบนี้ต่อไป) ซึ่งเป็น การแปลโดยอรรถ

ผลการวิจัยพบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยอรรถมากที่สุด พบจำนวน 9 นามวลีจากทั้งหมด 31 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 29.03 รองลงมาได้แก่ การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง พบจำนวน 7 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 22.58 ลำดับถัดมาคือการแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่ พบจำนวน 6 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 19.35 ตามด้วยการแปลโดยการตัด พบจำนวน 3 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 9.68 และการแปลโดยการเติม การแปลเป็นกริยาลี การแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม พบจำนวนน้อยสุดเท่ากันคือ 2 นามวลี คิดเป็นร้อยละ 6.45 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนกลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การที่* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน

ลำดับที่	กลวิธีการแปลตัวบ่งชี้นามวลี <i>การที่</i> จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน	จำนวน	ร้อยละ
1	การเติม	2	6.45
2	การตัด	3	9.68
3	การแปลเป็นกริยาลี	2	6.45
4	การแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม	2	6.45
5	การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง	7	22.58
6	การแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่	6	19.35
7	การแปลโดยอรรถ	9	29.03
	รวม	31	100.00

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ* และ *ความ* ที่ผู้แปลเลือกใช้มากที่สุด ได้แก่ การแปลตรงตัว ผู้วิจัยเห็นด้วยกับแนวคิดของ Lyu (1979) ที่กล่าวว่าคำกริยาและคำคุณศัพท์ในภาษาจีนที่ปรากฏในตำแหน่งประธานหรือบทกรรมจะมีการเปลี่ยนแปลงชนิดคำเป็น 动名词 (หมายถึง คำกริยาที่สามารถทำหน้าที่เป็นคำนามในประโยคได้) และ 形名词 (หมายถึง คำคุณศัพท์ที่สามารถทำหน้าที่เป็นคำนามในประโยคได้) ตามลำดับ เช่น ฉันรู้ว่า *การจากของฉันท* จะทำให้เธอเหงาเศร้าใจไปหลายวัน (น.126) ฉบับแปลคือ 我知道, *我的离去* 将会使你感到忧伤怅惘。(น.72) เมื่อมีความผาสุกพอสมควรแล้ว (น.16) ฉบับแปลคือ 一旦有了一点幸福之后 (น.6) ซึ่ง *离去* (การจากไป) และ *幸福* (ความสุข) ในประโยคภาษาจีนเป็น 动名词 และ 形名词 ตามลำดับ จึงไม่น่าแปลกใจที่ร้อยละของการแปลตรงตัวสูงกว่ากลวิธีการแปลอื่น

สำหรับกลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ* และ *ความ* ที่ผู้แปลนิยมใช้รองลงมาจาก การแปลตรงตัวคือ การแปลโดยอรรถ เนื่องจากภาษาไทยที่เป็นภาษาต้นฉบับของนวนิยายเรื่องนี้มีความละเอียดละไมไม่ลึก ครั้นแปลเป็นภาษาจีนซึ่งนิยมความกระชับแต่ได้ใจความ มักจะละคำหรือข้อความที่ไม่สำคัญเพื่อ

รักษาจังหวะหรือท่วงทำนองการพูด คงไว้แค่ใจความสำคัญของเนื้อหา อีกทั้งตัวบ่งชี้นามวลีแปลงในภาษาจีนมีไม่มาก และภาษาจีนนิยมใช้คำกริยาในการสร้างประโยคมากกว่า (Wang, 2011) ดังนั้น การแปลโดยอรรถจึงเป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่ผู้แปลเลือกใช้

ที่น่าสนใจคือร้อยละของกลวิธีการแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรมและการแปลเป็นกริยาลีเมื่อแปลงนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ* สูงอยู่ในอันดับต้น ๆ ซึ่งตรงข้ามกับนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *ความ* ที่ใช้กลวิธีดังกล่าวน้อยที่สุด เนื่องจากนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ* จะตามด้วยคำกริยาบอกประสาทสัมผัสทั้งห้า (Perceptible verbs) เช่น การกิน การคุย การอธิบาย การอนุญาต ในขณะที่นามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *ความ* ตามด้วยคำกริยาบอกคุณค่า ความรู้สึกและคุณสมบัติ (Imperceptible verbs) เช่น ความจำเป็น ความเมตตา ความมั่นใจ ความกลม (Prasithrathsint, 2005) ดังนั้นเมื่อนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *ความ* ตามด้วยคำกริยาบอกความรู้สึก (心理动词) จะใช้กลวิธีการแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรมและการแปลเป็นกริยาลี เช่น ความรักศิลปะอย่างแท้จริง แปลเป็น 确实喜欢艺术 ความพอใจแทบทุกสิ่งทุกอย่างในโตเกียวนี้ แปลเป็น 对东京的一切都很满意 เป็นต้น อนึ่ง กลวิธีการแปลงนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ* ที่ต่างไปจากนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ* และ *ความ* กล่าวคือ ผู้แปลเลือกใช้การแปลโดยอรรถมากที่สุด รองลงมาคือการแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง การแบ่งและปรับโครงสร้างประโยคใหม่ ตามลำดับ และไม่พบกลวิธีการแปลตรงตัวหรือกลวิธีการใช้คำคนละชนิดมาแทนที่โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับดังนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ* และ *ความ* เพราะโดยทั่วไปแล้วนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ* จะเป็นโครงสร้างที่มีความซับซ้อนมาก เช่น การที่+ภาคประธาน+ภาคแสดง ซึ่งแตกต่างจากนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ* และ *ความ* ที่ใช้กลวิธีการแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดงและการแบ่งและปรับโครงสร้างประโยคใหม่ค่อนข้างน้อย ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนกลวิธีการแปลงนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน

ลำดับ ที่	กลวิธีการแปลตัวบ่งชี้นามวลีจากภาษาไทยเป็น ภาษาจีน	การ		ความ		การที่	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	การแปลตรงตัว	47	23.98	233	34.01	-	-
2	การเติม	12	6.12	27	3.94	2	6.45
3	การตัด	15	7.65	53	7.74	3	9.68
4	การใช้คำคนละชนิดมาแทนที่โดยไม่เปลี่ยน ความหมายต้นฉบับ	21	10.71	76	11.09	-	-
5	การแปลเป็นกริยาลี	19	9.69	18	2.63	2	6.45
6	การแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรม	22	11.22	25	3.65	2	6.45

7	การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง	9	4.59	37	5.40	7	22.58
8	การแบ่งและปรับโครงสร้างประโยคใหม่	12	6.12	30	4.38	6	19.35
9	การแปลโดยอรรถ	39	19.90	186	27.15	9	29.03
	รวม	196	100	685	100	31	100

นอกจากนี้ กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้แต่ละกลวิธีมีลักษณะเด่นต่างกัันดังนี้

1. การแปลตรงตัวมักจะใช้แปลนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นภาคประธานหรือบทกรรมในประโยค และเป็นโครงสร้างแบบพื้นฐาน หรือโครงสร้างที่เริ่มมีความซับซ้อน เช่น แต่ว่าผมจำเป็นต้องสนใจในการเล่าเรียนมาก แปลเป็น 但却必须把精力集中在学习上。 ความสาวและความฝันอันสวยงามก็เข้ามาอำลาฉัน แปลเป็น 美丽的青春和梦想都已经成了往事。

2. การใช้คำคนละชนิดมาแทนที่โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับมักจะใช้แปลนามวลีที่ตามหลังคำว่า “ด้วย” เช่น เดินทางกลับบ้านด้วยความมั่นใจ แปลเป็น 昏昏沉沉地回到了住处。 นามวลีที่เป็นบทกรรมของคำบุพบท เช่น 把为连对 และหากนามวลีภาษาไทยมีความหมายคล้ายกับสำนวนจีนผู้แปลก็จะเลือกใช้สำนวนจีน เช่น แต่ในส่วนกิริยาอาการและการพูดจาพาทินั้น เธอมิได้เปลี่ยนแปลงไปจากหม่อมราชวงศ์กิริติคนเดิมเลย แปลเป็น 她的言谈举止没有什么变化

3. การแบ่งและปรับโครงสร้างประโยคใหม่จะใช้แปลนามวลีที่มีความซับซ้อน โดยผู้แปลจะปรับนามวลีที่ซับซ้อนนั้นให้เป็นไปตามธรรมชาติของภาษาจีน เช่น แปล ความสดดั่งแวใจเหลือเกินนักที่เธอจะร้องเริ่มคร่ำครวญคิดถึงสตรีผู้นั้น เป็น 将是令人痛心的事情，你迷恋的是一个不幸的女人。 ซึ่งสอดคล้องกับ กนกพร นุ่มทอง (2563) ที่กล่าวว่า หากบทขยายนามในต้นทางมีขนาดยาวและซับซ้อนมาก อาจปรับบทแปลให้เหมาะสมกับวิธีการแสดงออกในภาษาปลายทาง ในกรณีจำเป็น ผู้แปลอาจไม่ต้องรักษาโครงสร้างเดิม ถ้าเห็นว่าไม่สะดวกในการสื่อสารกับผู้อ่าน

4. การแปลเป็นโครงสร้างกริยา-กรรมจะใช้แปลนามวลีที่มีโครงสร้าง การ/ความ/การที่+กริยา+กรรม เช่น แปล การเล่าเรียน เป็น 读书 แปล เธอยังมีความสนใจโดยแท้จริงในความเป็นอยู่ของฉันอยู่หรือ你真的关心我的生活吗?

5. การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดงจะใช้แปลนามวลีที่มีโครงสร้าง การที่+ภาคประธาน+ภาคแสดง และใช้แปลนามวลีที่มีความซับซ้อน ซึ่งผู้วิจัยพบว่าผู้แปลมักจะนำคำแสดงความเป็นเจ้าของเป็นภาคประธาน เช่น แปล “ความรู้สึกของข้าพเจ้า” เป็น 我觉得 นอกจากนี้ยังนำส่วนขยายนามเป็นภาคประธาน และเพิ่มคำกริยา 有หรือ是 จากนั้นให้คำหลักเป็นบทกรรม เช่น แปล ความรักระหว่างชายแก่กับหญิงสาว เป็น 老夫和少妻之间会有爱情。

6. การเติม ผู้แปลมักจะเติมบุรุษสรรพนามหรือคำนามเพื่อสื่อความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

7. การตัด หากการละนามวลีไม่กระทบใจความสำคัญของประโยคก็มักจะละ ส่วนมากผู้แปลจะละนามวลีที่เคยถูกกล่าวถึงในประโยคก่อนหน้า หรือละบุรุษสรรพนาม คำนามที่หมายถึงคน แม้กระทั่งส่วนขยายนามที่ไม่สำคัญ

8. การแปลโดยอรรถ เนื่องจากภาษาจีนไม่ได้มีตัวบ่งชี้นามวลีแปลงหลากหลายจึงแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ ความ และ การที่* เป็นนามวลีอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เน้นแปลเอาความ

บทสรุป

จากการวิเคราะห์กลวิธีการแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ ความ และ การที่* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีนในนวนิยายเรื่อง ข้างหลังภาพ ของศรีบูรพา และฉบับแปลเป็นภาษาจีนของ Luan and Xing (1982) พบว่า การแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การ และ ความ* จากภาษาไทยเป็นภาษาจีนใช้ทั้งหมด 9 กลวิธี ได้แก่ 1) การแปลตรงตัว 2) การเติม 3) การตัด 4) การใช้คำคนละชนิดมาแทนที่โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับ 5) การแปลเป็นกริยาวลี 6) เป็นโครงสร้างกริยา-กรรม 7) การแปลเป็นโครงสร้างภาคประธาน-ภาคแสดง 8) การแบ่งและปรับโครงสร้างใหม่ และ 9) การแปลโดยอรรถ ในขณะที่การแปลนามวลีแปลงที่มีตัวบ่งชี้ *การที่* ใช้เพียง 7 กลวิธี โดยที่ไม่ใช้กลวิธีการแปลตรงตัวและกลวิธีการใช้คำคนละชนิดมาแทนที่โดยไม่เปลี่ยนความหมายต้นฉบับ

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาการแปลนามวลีแปลงจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนจากนวนิยายเท่านั้น ในการวิจัยครั้งถัดไปควรขยายแหล่งที่มาของข้อมูลให้มีความหลากหลายมากขึ้น และอาจจะศึกษาการแปลนามวลีแปลงจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย เพื่อทำให้ผลการวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร นุ่มทอง. (2554). *การแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สถาบันขงจื้อ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กนกพร นุ่มทอง. (2563). *ทักษะการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย*. ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กุหลาบ สายประดิษฐ์. (2564). *ข้างหลังภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 49). เดอะ บุ๊คส์ เลิฟเวอร์.
- ชัยญารักษ์ ตามัย. (2565). เปรียบเทียบการแปลงเป็นนามวลีของภาษาไทยและภาษาจีน. *วารสารร้อยแก่นสาร*, 7(6), 409-418.
- ดวงตา สุพล. (2531). *ทฤษฎีและกลวิธีการแปล* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธารทอง แจ่มไพบูลย์ และ วิโรจน์ อรุณมานะกุล. (2559). ความซับซ้อนของนามวลีแปลงดัชนีบังคับความยากง่ายของตัวบท: กรณีศึกษาหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3. *วารสารมนุษยศาสตร์*, 23(2), 148-177.
- นววรรณ พันธุมธนา. (2553). *ไวยากรณ์ไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 5). โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บังอรรัตน์ ชัยจำรูญพันธุ์. (2545). *การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและกลวิธีการแปล Anaphora ของนิสิตชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยบูรพา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- ประเทือง ทินรัตน์. (2543). *การแปลเชิงปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กิมพลีชัย เตชะราชนันท์ และ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2559). การที่- และ ความที่- ในฐานะตัวบ่งชี้นามวลีแปลงเชิงอนุประโยคในภาษาไทย. *วารสารอักษรศาสตร์*, 45(1), 181-244.
- วิจิตรน ภาณุพงศ์. (2543). *โครงสร้างของภาษาไทย: ระบบไวยากรณ์* (พิมพ์ครั้งที่ 15). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สร้อยญา เสวตมาลย์. (2537). *ลักษณะโครงสร้างของประพันธวลีในภาษาไทย : ทฤษฎีศัพท์การก* [งานวิจัยไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิทธา พินิจภูวดล. (2542). *คู่มือนักแปลอาชีพ*. นานมีบุ๊คส์.
- สุพรรณิ ปันมณี. (2555). *แปลผิด แปลถูก คัมภีร์การแปลยุคใหม่*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2537). *กำเนิดและพัฒนาการของการแปลงให้เป็นนามวลีในภาษาไทย: หลักฐานแสดงการปรับเปลี่ยนให้เป็นสมัยใหม่ของภาษาไทย*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Chen, J. M. (2014). *A Comparative study on relative clause in Chinese and Thai Languages* [汉泰语关系从句比较研究]. Beijing Language and Culture University [北京语言大学博士学位论文].
- Gerner, M. (2012). The Typology of Nominalization. *Language and linguistics*, 13(4), 803-844.
- Hu, M. Zh. (2017). *A Contrastive Study of nominalization in Chinese and Vietnamese – Nominalization Maker of “de” and “su, viec, noi, niem, cai, dieu” for Example* [Unpublished master’s thesis] [汉、越标记性名词化现象对比研究——以标记“的”及“su” “việc” “nối” “niệm” “cái” “điều” 为例]. Guangxi University for Nationalities [广西民族大学硕士学位论文].
- Jinag, Y., & Dai, T. T. (2004). Contrastive Study of Nominalization Between English and Chinese [英汉名词化对比研究]. *Journal of Western Chongqing University (Social Sciences Edition)* [渝西学院学报 (社会科学版)], 3(4), 42-46.
- Li, Y. Q., Wang, Y. F., & Li, J. (2013). The phenomenon of nominalization and the reflections it provokes [名词化现象及引发的思考]. *Science and Technology Information* [科技信息], 159.
- Liu, Y. T., & Gong, X. B. (2011). Nominalization and the Study of Its Stylistic Function [名词化及其文体功能探究]. *Journal of Language and Literature Studies* [语文学刊], (1), 74-78.
- Luan, W. H., & Xing, H. R. (1982). *Behind the Painting* [画中情思]. Foreign Language Teaching and Research Press [外语教学与研究出版社].
- Luo, X. L. (2009). A Corpus-Based Comparative Analysis of Verbal Nominalization in English and Chinese [基于语料库对比分析英汉动词名词化现象]. *Journal of Mudanjiang College of Education* [牡丹江教育学院学报], (5), 33-34, 139.
- Lyu, Sh. X. (1979). *Chinese grammar analysis problems* [汉语语法分析问题]. The Commercial Press [商务印书馆].
- Prasithrathsint, A. (2005). Nominalization and Categorization of Verbs in Thai. In *SEALS XV: Papers from the 15th meeting of the Southeast Asian Linguistics Society*, edited by Paul Sidwell, 73-81. Pacific Linguistics.

- Tan, T. T. (2020). *The Analysis and Translation of Nominalization: A report on the E-C Translation of Papers in Culture Research (Excerpts)* [Unpublished master's thesis] [名词化的分析与翻译——以《文化研究论文集》节译为例]. Lanzhou University [兰州大学硕士学位论文].
- Tang, J. (2005). A contrastive research into the realization form of the nominalization metaphors and textural functions in Chinese and English [英汉名词化隐喻实现形式及语篇功能对比研究]. *Journal of Xinyu College* [新余高专学报], 10(3), 89-90.
- Wang, Y. (2011). On Verbal Nominalization in Chinese-English Translation [汉英翻译中的动词名词化现象研究]. *Journal of Guangxi Vocational And Technical College* [广西职业技术学院学报], (6), 95-98.
- Zhang, H. S. (2004). The semantic features and translation of English nominalization [英语名词化结构的语义特征与翻译]. *Journal of Hubei Normal University (Philosophy and Social Science)* [湖北师范学院学报 (哲学社会科学版)], 24(2), 107-112, 115.
- Zhang, J. A. (2002). Nominalization in English [论英语名词化]. *Journal of Henan Education Institute (Philosophy and Social Science)* [河南教育学院学报 (哲学社会科学版)], 21(4), 134-136.
- Zhang, Y. (2006). English and Chinese nominalization comparison and translation [英汉名词化对比与翻译]. *Journal of Henan University of Science and Technology (Social Science)* [河南科技大学学报 (社会科学版)], 24(1), 69-72.
- Zhu, F. R. (2003). The Application of Nominalization Structures in Chinese-to-English Translation [汉译英中名词化结构的应用]. *Journal of Yibin University* [宜宾学院学报 (哲学社会科学版)], (3), 39-41.